

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötötésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadónivalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A válság.

A király a pártok vezető embereinek kihallgatása után nehéz helyzetbe jutott, tanácsosai az önálló bank kérdését éles ellentétben állították elé.

A király még nem döntött!

A vezérek hangoztatták a fegyverbarátságot, amikor a nagy függetlenségi párt támogatására volt szükségük és most a bankkérdésben cserben hagyták a függetlenségi pártot.

Sem az alkotmánypárttal, sem a néppárttal többé a függetlenségi párt közösen kormányt nem vállalhat a nélkül, hogy magát a lejáratás veszélyének ki ne tenné. Igaza van a királynak, hogy új pártalakulásra van szükség. Csak hogy nincs az országban egyetlen polgár, aki olyan jelöltre adná szavazatát, aki a közös bank hívének vallaná magát. Az egész ország egyöntetűen és szorosan tömörült az önálló bank körül és ma már úgy áll a helyzet, hogy e nélkül a kibontakozásnak a legkisebb reménye sincs. A meghallgatott politikuskok közül talán egy sincs, aki ezt a királynak tudomására ne hozta volna s lehetetlen, hogy a király, aki az alkotmányosságot mindig szigorúan megőrizte, e felett gondolkodóba ne esett volna.

Amit az osztrák császár nem akart Bécsben meghallani, azt a magyar király Budán talán jobban fontolóra veszi. Ausztriának egyéb ellenvétele sincs a nagyhatalmi érdekekénél. Pedig hát a monarchia nagyhatalmi állását sohasem a magyarok, de mindig onnan a túlsó oldalról veszélyeztették. Az alldeutschok hányszor zengték Wacht am Rheint a bécsi Burg előtt. A déltiroli és tengerparti olaszok szobáiban Viktor Emánuel képe függ. A csehek és morvák hányszor járnak Moszkvába, a minden szlávok szent városába. Csak a magyar nemzet az, mely életét és vérét áldozta a Habsburg dinasztiaért. Hát hol van a monarchia természetes sulypontja, ha nem Magyarországon? És mégis léginkább rólunk szoktak megfeledkezni, mint a mostoha gyermekről.

Az oka ennek, hogy mindig engedékenyek, békétűrők voltunk. Soha határozottan és férfiasan fel nem léptünk. Meghajoltunk, mikor a bécsi Burg kapujain átléptünk, mintha bizony az alacsony gerenda lecsapta volna fejünkről a süveget.

Új pártalakulás lesz, az bizonyos. Erős, egységes pártra van szükségünk, mely a magyar nemzet aspirációinak energikus képviselője és bátor szószólója lesz. Azt hitték odafenn a gyáva fel-

kinálkozók információiból, hogy nem az egész ország óhajtja az önálló bankot. Beteges illúzióknak mondják ezt a kívánságot, mert akadtak olyanok, akik készeknek nyilatkoztak odafenn e nélkül is kormányt vállalni.

Most már itt ugyancsak sarkára kell állni a nemzetnek. Meg kell győzni a királyt, hogy az új pártalakulás csak az önálló bank jegyében születhet. Aki nem ezt hozza, az ne is jöjjön, mert kiméletlenül elsöpri a felháborodott közvélemény. Meg kell győzni a királyt, hogy az önálló bank sem a monarchia prestízsét nem veszélyezteti, sem közgazdasági válsággal nem fog járni. És meg kell győzni, hogy e nélkül nem lesz sem katonaság, sem pénz. Meg kell győzni, hogy a sokat mellőzött magyar nemzet megérdemli ezt az ugyanis csak névleges ajándékot azért a tengersok vér és pénzáldozatért, amelyet a Habsburg dinasztia érdekében hozott. Meg kell győzni a királyt, hogy az új pártalakulás kulcsát a függetlenségi párt tartja kezében, minden más kombináció merő fickió.

Eddig nem hallották kívánságainkat a koalíció nyüge és a paktum miatt. Meg kell hallaniok most, amikor az egész ország egy értelemmel csoportosul a függetlenségi zászló mellett. Hadd lássa a király, hogy nem létezik ember, aki a letört gárda uralmát visszakíváná. Hadd lássa, hogy a függetlenségi párttal számolni kell, ha a jövő békés fejlődést hosszabb időre biztosítani akarja.

A kihallgatások eredményét még nem tudjuk, de bizunk a király eddig is tapasztalt alkotmányos érzületében, hogy meg fogja érteni a nemzet kívánságának jogosságát s hogy ennek teljesítése által csak növelni fogja a magyar népben a királyra iránt való hűségérzetét és hosszú időre nyugodt kormányzást biztosít.

I.

A „Hősök emléke” című cikkhez.

(Megjelent a Bars XXIX. évf. 18. számában.)

A nevezett cikk írója, Felföldi, úgy tudja, „hogy a nagysallói csatában megsebesült honvédeket Lévára hozták és a r. kath. plebánia-templomot rendezték be kórháznak.”

Erre vonatkozólag a Lévai Kegyesrendi Ház történetében olvassuk, hogy a nagysallói ütközet után a házat katonai kórházzá alakították át és a tanulók és tanárok kénytelenek voltak a házat elhagyni, mert a sallói ütközetből hozott sebesültek még a templomot is (t. i. a piaristákét) betöltötték.

A házban csak a házfőnök maradt, a többi kegyesrendi a polgároknál talált lakást.

A plebánia-templomban nem voltak sebesültek elhelyezve. Ugyanis azt találtam följegyezve, hogy „Lavae habitantes religiosi per astatem ad aeclesiam parochialem sacra celebraturi non sine gravi molestia accedebant.” — Ha tehát ott is sebesültek lettek volna, a piaristák nem járhattak volna a plebánia-templomba misézni.

A sebesültek elhelyezéséről mondja: „Ex daucta multitudine infirmorum quidem in Collegio depositi, ceteri in oppido ad magnum diversorium, aedificium Scholar. Norm. et arcem dualem dispositi sunt,” elhelyeztetek tehát a piaristaházban, a nagyfogadóban, az elemi iskolai épületben és a várban. Az orosz jöttének hírére július 9-én a magyar sereg sebesültjei Komáromba vitettek.

Az emléktábla elhelyezéséről szóló szavait Felföldinek üdvözlöm, az emléktáblát nagyon üdvösnek találom, de a helyre nézve a fentiek alapján kegytelen vagyok a piaristák templomát ajánlani.

Léva, 1909. május 2.

Cserhelyi Sándor.

II

Hősök emléke.

Felföldi a Bars múlt számában fenti címen közölt cikkére egy kis megjegyezni, valóm akadt.

Azt mondja egy helyt: „Ugy tudom hogy a nagysallói csatában megsebesült honvédeket Lévára hozták és a r. kath. plebánia-templomot rendezték be kórháznak.”

Miután éppen megboldogult édes atyám volt az, aki Léván, 1849. április 17. és következő napjain kórházakat rögtönzött és nekem úgy szóbeli, mint írásban rám maradt adatokból módomban van a fenti állítást helyesbitenem, közlöm feljegyzéseiből az alantiakat:

„1849. január 3-án a csögyártáshoz szükséges gépekkel és angol munkásokkal elhagytuk Pestet . . . Karavánunk fagyasztó hidegben Gyöngyösön keresztül vonult a Mátra hegységben és az országutaktól távol fekvő özdí, akkoron egyetlen magyar vas-hengerelő gyárba . . . Tivadar bátyám itt felállította a gépeket, hogy a fegyvercsögyártást angolaival megkezdje.*) . . .

*) A magyar fegyvergyár szervezője és vezető igazgatója Rombauer Tivadar, a munkácsi, majd rimabrezói vasgyárak igazgatója volt, kit Kossuth 1848-ban a közeled. miniszteriumba osztálytanácsosnak vitt be. Hozzá szegődött, mint rokonához K. Tivadar nagybátyám, ki kohómérnök létere nagy szakismeretét az új fegyvergyárban érvényesítette. A szabadságharc végével mindketten Amerikába emigráltak, ahol nagybátyám Sacramento-Cityben sárgalázba esván, 1850-ben meghalt.

Néhány hét telt el az ózdi magányban anélkül, hogy a külvilágból hír jutott volna hozzánk, vagy hogy az ellenség megzavart volna bennünket . . . . midőn egy napon egy honvédtiszt állított be, akinek a rhóniai (most kisgarami) vasgyárban készült szuronyokat és ágyugolyókat kellett volna Miskolcra, Farkas kormánybiztoshoz juttatnia. Primitív járművének tengelyei Ózd közelében eltörték és miután azt hallotta, hogy Ózdon a kormány egy közegére akadhat, odajött és felszólított minket, hogy vegyük át szállítmányát és továbbítsuk rendeltetése helyére. Hiába szabódott bátyám, hogy ez nem kötelessége, hogy erre nincs felhatalmazása, a tiszt nyakunkon hagyta szállítmányát és visszatért csapatjához. Miután már régen elkiváncoztam Ózdról és másik bátyám Girincsen, Miskolc közelében lakott, éiváltam a szállítmányt . . . .

„Miskolcon véletlenül összeakadtam későbbi sógorommal, S. A. dr.-ral, aki mint ezredorvos és közös barátunk, Lumitzer Sándor, törzsorvos*) segédje végig csinálta a bányavárosokon át való téli hadjáratot Görgey VII.-ik hadtestében . . . .

„Dacára megingott egészségem, be akartam lépni Görgey hadseregébe, különösen miután Lumitzer megígérte, hogy bemutat Görgeynek. . . . . Arra számítottam, hogy — miként fiatalabb karsaimat a mult nyáron — mérnök létemre engem is bevesznek utász vagy hidásztisztnak. Görgey igen barátságosan fogadott, de azt mondta, hogy most már tisztnak nem fogadhat be, áltjak be altisztnak. Kellemetlen csalódásom dacára is rászántam magam tanácsa követésére, de S. Á. és Lumitzer barátaim, hivatkozva egészségi állapotomra, mely a sok hadi strapát ki nem bírta volna, lebeszéltek. Rávettek, hogy maradjak velük, a szent ügynek így is használhatók és talán épűgy, mint ha

*) Később a bpesti egyetem sebésztanára.

T A R C A.

Tavaszdal.

Hallgatom az enyelgő szellőnek
Titokszerű, édes susogását . . .
Elnézem a kikelet virágnak
Reményt-adó, biztató mosolyát
S elmerengve tép-m halvány szirmát.

Kikeletnek édes mosolyától
Bús lelkem is új életre ébredt,
Sebesebb a szívem dobogása,
Érzem, tudom, hogy szeretlek téged . . .
Istenem, he szép is most az élet!

Kikeletnek gyönyörű virága,
Mosolyodtól lelkem is fölserken;
Úgy örülök a tavasz jöttének,
Örülök, hogy tavasz van szivemben
S hogy az Isten nem hagyott el engem.

M. Ruttkay Emma.

Orgonadal.

És újra itt van a tavasz,
Kinyílt megint az orgona virága.
De most úgy fáj a mosolygását látnom,
Úgy fáj, hiába!

Eddig, ha látam nyilani
Hó fűrtjei egy szép mesét susogtak
Tele mámorral, tele boldogsággal . . .
Szép mese hol vagy?

Hogy újra itt van a tavasz,
Nem mond mesét az orgona virága . . .
Valót beszél . . . s én koszorút kötök
Öcsém sírjára . . .

Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

fegyverrel állanék szembe a haza ellenségével, esetleg még többet is . . . .

„Április 2.-án megverte Gáspár Schlickeket és eltoglalta Hatvant. Ezentul a győzelmes ütközések nyomában összeszedtük és első segélyben részesítettük a sebesülteket és gondoskodtunk elhelyezésükről. Bő alkalmam volt, hogy különleges meghagyás nélkül is gondoskodhassak a szenvedőkről, mert az egészségügyi szolgálat hadseregünkben igen hiányos volt . . . . A csaták után százával hozták a sebesülteket és nem volt hol elhelyezni őket, nem volt, aki erről gondoskodott volna. Lelkem teljes odaadásával láttam hozzá új hivatásom betöltéséhez. Még sebészi műtéteknél is segédkeztem, ha Lumitzer és S. Á. barátaim orvosi asszisztencia nélkül maradtak. . . . . Így követte a bicsei csatát a kátaí, az isaszegi, április 8.-án a Gödöllőbe való bevonulás, április 10.-én a váci ütközet és azután a Lévára vonulás (apr. 17.)

„Itt, (Léván) a várban, a ferencrendiek (sic!) klastromában és templomában, a református és katolikus iskolában körhelyiségeket rögtönöztem az április 19.-én megküzdött nagyszallói csatában megsebesültek számára . . . .“

Midőn azelőtt huszonnégy évvel gyökeret vertem Léva város talajába, meglátogattam édes atyám és akkor bejártuk azokat a helyeket, amelyekre ő, akkor éppen 36 évnek előtte, kórházakat rendezett be, nem sejtve, hogy fia majdan itt fogja, mint kórházi orvos megszerezni ama talpalatnyi hant-hoz való jogát, mely elvégre minden halandót megillet.

De a plebánia-templomot nem említette akkor sem, amint nem említette rám maradt följegyzéseiben sem.

Tehát ha valahol, hát csakis a *piarista rendházban és templomban, a református és katolikus iskolában* szerepelhet jogosan a *Felföldi* által jelzett emléktábla.

dr. Karafiáth.

Séta a rónán.

Szeretem a természetet, szeretem a napsugaras, verőfényes nyarat. Boldognak érzem magam, ha úgy napszállat felé évezhetem a szabad természet bájjal telt szépségeit; örül a szívem, ha látom a margarettás rét zöld fűvét, az aranykalászos rónaságot ábrándos, kék buzavirággal ékítve, mely úgy tűnik fel, mint egy-egy sóvárgó szív — olyan akar lenni, mint a mellette levő buzakalász . . . . El tudom csodálni a természet keresetlen szépségeit, önkénytelenül merengek el szemlélődésemben, csak egy kérdés van ajkamon szüntelen: milyen lehet az Isten, ki e szépségeket létrehozta? . . . Egy csodaszép lény van szemeim előtt — igen, mert szebb — százszor szebb a Teremtő a teremtettnél a bücsület szabálya szerint. Nem vagyok költő, sem pedig festő, szavakkal festeni ezt képtelen vagyok, csak érzem, hogy itt e szép természetben oly közel van az Isten, csak látom és csodálom az Isten szépséges alkotásait.

De nekem kétszeresen szép, hisz gyermekkor ismerősök vagyunk, úgy szerettük egymást már akkor is, én rajongtam érte, ő védett engem, ha bűjőcskát játszottunk és ha a felhők megharagudtak ránk, akkor aztán mind a ketten könnyeztünk, én valóban, mert nem engedtek ki, ő pedig könnyezett szintén, talán én értem, mint akkor gondoltam, mert esőcseppek ragyog-

A gyermek képzetvilágáról.

(Kényszerképzetek).

A gyermek képzetvilága mineműségét vizsgálva arra a tényre jutunk, hogy az abban nyilvánuló és érvényesülő képzetek között vannak olyanok is, melyek a rendesektől többé kevésbé eltérő, elütő színezettel a jelleggel bírnak.

Többek között ilyenek az u. n. kényszerképzetek is.

A kényszerképzetek, mint nevük is mutatja alapjukban véve oly képzetek, melyek teljesen önkéntelenül, a gyermek, vagy a felnőtt akarata nélkül, gyakorta pedig annak ellenére is, tehát bizonyos fokú kényszerrel tóduznak az öntudatba azt, valamint a figyelmet erélyükhöz képest befolyásolják.

A világtóság és a teljesség kedvéért mindjárt a sorok legelején meg kell jegyeznünk, hogy a kényszerképzetek elemeikben véve kétfélék. a) Élettaniak, b) kórosak.

E két csoportbeli képzetek közötti különbség az, hogy amíg az élettani kényszerképzetek kizárólag minden egyes normális gyermeknél érvényesülnek; addig a kórosak csak a terhelt; tehát az átöröklés útján szerzett idegrendszerbeli hibákban, rendellenességekben, avagy egyéb káros hatású körülmények között él; főleg pedig a rossz, hiányos nevelésben részesülő gyermeknél; gyakorta pedig a felnőttel szoktak jelentkezni.

További különbség még az, hogy az élettani kényszerképzetek dispositioi bizonyos idő múltán teljesen kitorlódnak a gyermek agyidegrendszeréből, ellenben a kóros kényszerképzetek bizonyos tekintetekben állandó jelleggel bírnak; rövidebb, vagy hosszabb időtartamok után makacsul vissza-vissza térnek; a gyermek, vagy a felnőtt, bár jól ismeri azok fonák oldalát s esetleg káros következményeit; tölök szabadulni még sem tud; valóságos rabbjukká válik, mert mindenütt árnyként kísérik őt. E fajta képzetek egyik-másik esetben rögeszmékké válnak s vannak rá esetek, hogy az ily jellegű rögeszmék, folytonos felváltása a tébolyodottság terére ragadják az egyént.

Azonban e helyütt meg kell jegyeznünk, hogy a tulajdonképeni kóros kényszerképzeteket korántsem szabad összetévesztenünk

tak a fűvön, a fán, az aranyos kalászon. Most is oly haragos vagyok, mint akkor, ha a rövid egy-két heti pihenő alatt, mit az év tizenkét hónapjából tudok szakítani, — ha e rövid idő alatt gátol az eső s nem tehetem látogatásaimat a nagy természetben. Elszakadtam innen, el oda a fenyőillattól balzsamos erdő borította magas hegyek közé, oda, hol mámorító illattal teljes a levegő, mely a betegléleknek oly áldást hozó, oly jóleső; — ide jöttem, hogy betölthessem hivatásomat, szolgáljak majd az ég és föld Urának s szolgáljak édes hazámnak. Vissza-visszavágyom innen, vágyam öntudatlanul visz a rónaságra s ha úgy vissza-visszatérek, nem tudok betelni a boldogsággal. Méla tekintetem ilyenkor merengve siklik végig a rónán s én a boldogságtól sugárzó arccal köszöntöm őt a költő szavaival: „Szép vagy . . . legalább nekem szép.“ Az elbájoló völgyek, az erdő borította hegyek ott fenn is gyönyörrel töltenek el, de én „szüntelen csak ide vágyom . . .“ Oda nőtt a szívem a rónához . . .

* * *

Most is oly érzelmekkel telve sétálok az erdő szélén, körülöttem oly szép minden, mint akkor, mikor még meztelán futottam be a rétet itt az erdő alatt. Az erdő széle volt a pihenő. Itt szőttem gyermekkor álmaim; örömmel néztem a szorgalmas munkásnépet, tetszett a munka, de — lelkem más felé vágyott, én nem dolgozom majd

pld. oly jelenségekkel, melyek bizonyos kényszer hatása alatt születnek ugyan, de amelyek a kórosság legcsekélyebb jelét sem mutatják.

Ilyenek : a hallott zenének, dalnak, vagy annak egyes ütemeinek, stb. fülünkben való ritkább-gyakoribb ismétlődése.

Az élettani és a kóros kényszerképzetek különbségének részletezésénél megjegyzendő, hogy az élettani kényszerképzetek között is találunk olyanokat, melyek eléggé könnyű szerrel állandósulnak s ilyenkor kóros jellegű ötletnek magukra; kivált akkor, ha a nevelés hibákkal, félszágességgel, stb. társul.

Épp ezért sohse mulasszuk el azoknak szem előtt való tartását; mert bizonyos, hogy sokkal könnyebb valamelyes bajt bizonyos óvintézkedésekkel elhárítani, mint a meglevőt gyökeresen orvosolni.

Ugy az élettani, azonképen a kóros kényszerképzetek eredményükben rendszeren kényszercelekedetökké válnak. Ott találjuk őket a gyermek majdnem valamennyi ténykedésében; szokásában.

Minőségükre nézve vannak szelidebb s súlyosabb kimenetelű kényszerképzetek, illetve kényszercelekedetek.

Egyesek csak elvétve, mások ismét felette gyakran ismétlődnek, felváltódnak a gyermek öntudatában.

Mindezek előrebocsátása után lássuk, hogy az élettani kényszerképzetek mily körökben s minőségben jelentkeznek a gyermeknél.

Mielőtt azonban ennek kimutatására térnénk, legyen szabad közbevetőleg megjegyezni, hogy az élettani kényszerképzetek nem mindig s minden körülmények között egyformák, hanem a gyermek korával, helyesebben az értelem és az akarat fokozódásával folyvást változnak.

Ami pedig a szoros értelemben levő élettani kényszerképzetek megjelenési idejét illeti; megjegyzendő, hogy vannak kényszerképzetek, melyek már a gyermek első életévében jelentkeznek.

Tapasztaljuk, hogy a kis gyermek, mihelyt megfelelő karmozgatási képességre tett szert; feleje nyui minden oly feltűnőbb tárgynak, mely környezetében található.

Ha lehet, megfogja, megtapogatja, megizleli, később mezevegeti stb.

A gyermek ebbeli művelete semmi

egyéb, mint az érdeklődésen alapuló kényszerképzetek szüleménye.

Mindezekhez hasonló, illetve azonos természetűek még a következők is:

a) Utánzó-kényszerképzetek. E képzetek oly cselekményekre vezetnek, melyek végeredményükben a környezet ténykedéseinek, szokásainak, sajátosságainak stb. utánzásában nyerne kifejezést. Leggyakrabbi utánzás: az evésnek, a járásnak, a beszédnek, a különböző mozdulatoknak való utánzása.

b) Beszéd-kényszerképzetek. Tudjuk, hogy a gyermek bizonyos korban sokat és sokszor kérdez; egy s ugyanazon kérdést számtalanszor ismételi; sokszor be sem várva a kérdésre adandó feleletet; máris kérdez.

Gyakorta megesik vele, hogy a kifejezésre jutni akaró kényszerképzetek sokkal gyorsabban peregnék le, mint a beszélőszervek megfelelő mozgásai; mi miatt a folyó beszéd bizonyos hibákkal társul. Ezek az u. n. élettani beszédhibák.

d) Gyűjtő-kényszerképzetek.

E csoportba tartozó kényszerképzetek arra készítetik a gyermeket, hogy bizonyos tárgyakat, tekintet nélkül azok értékes, vagy értéktelen voltára; birtokába juttassa. Így pld. az egyik gyermek üres gyufaska tulyákat; a másik játékszereket, vagy egyéb cseccbecskéket gyűjt.

e.) Rontási kényszerképzetek.

A szóban forgó képzetek abban nyilvánulnak, hogy a gyermek a keze ügyében levő tárgyakat, főleg pedig a kapott játékszereket; illetve azok egyes részeit szétszedi s ilyenkor jobbra elrontja. Ennek nyomok okát leginkább azon kényszerképzetek tenykedéséből kell keresnünk, melyek a gyermek érdeklődéséből, kíváncsiságából táplálkoznak.

Nevezetesen a gyermek nemcsak a nála levő játékszer külsejére, hanem ennek esetleges elrejtett részeire is kíváncsi; ebből kifolyólag, ha lehet, szétszedi; elrontja a birtokában levő játékszereket; hogy ezzel külsőleg nem látott, elrejtett részeit is kipuhathassa s kifürkészhesse.

Az élettani kényszerképzetek folyamánynak tekinthetjük még a gyermek különböző magatartását; így pld. az *egoizmusra*, az *irigységre*, a *határt nem ismerő bátorságra*, vagy egyéb lelki hibára hajló vonásait is.

Az élettani kényszerképzetek kihatnak

az érzelme s azt minemőségük szerint módosítják.

A gyermek a kényszerérzelmek hatásától üzetve egyik pillanatban dalol, nevet, ugrál, játszik, a másik pillanatban pld. sir, vagy egykedvűen lehangozt, mogorva stb.

Az előadottakon kívül még egyéb tünetei, még pedig szervi tünetei is vannak a kényszerképzeteknek. Ilyenek: az arc különböző játéka, orrfinitorítás, ajakbigygyesztés, szemhunyorítás, stb.

Ezek után nézzünk egynéhány vonást a kóros kényszerképzetek köréből is.

Annak valószínűségét már kiemeltük, hogy a kóros kényszerképzetek többnyire bizonyos súlyos következményei szoktak társulni. Legsúlyosabb hibájuk abban pontossal össze, hogy a gyermek, vagy a felnőtt szellemi világa egyik másik körét, vagy az egészet rabságukba ejtik; lenyűgözik és sokszor oly cselekményekre vezetnek, melyek részint a családdal, részint pedig a társadalmi renddel stb. ütközésbe kerülnek.

A kóros kényszerképzetek leggyakrabbi következménye: a kóros félelem, mely a kételkedés, aggodás, szorongás, stb. körében szokott nyilvánkozni.

Pld. némely gyermek lefekvése előtt gondosan s körültekintően mindent megvizsgál; vajjon nincs-e valaki, vagy valami a szobában, melyben hál; megnézi, bezárta-e az ajtót, stb. Gyakorta megesik, hogy a szóban forgó félelemben leledző gyermek, vagy a felnőtt nem mer magányos helyekre, magasabb helyre: hidra, lépcsőre, emeletre, nagyobb térre (tériszony), nagyobb vízhez stb. menni.

A kóros félelem jelegzetes tünetei nemcsak otthon, hanem másutt, pld. az iskolában is jelentkeznek a gyermeknél.

Az ily gyermek, ha oktatója felszólítja, rendszeren elhalványul, teste remeg, verejtékezik, lélegzése meg-megszakad, nyelve akadozik, hangja el-csuklik, fátyolozott. Épp ezért a kóros félelem igen gyakori következménye: a dadogás.

A kóros kényszerképzetek eredménye: *a romboló, pusztító kényszer, a kegyetlenkedési kényszer, a hazudozási kényszer, a kőbortásra, csavargásra, a kötelezésre, a falánkságra, a dacosságra, az önszeretetre, a kapzsiságra, a mások bosszantására, az ügyefogyottságra, a zárkózottságra, a névkeresésre stb. irányuló kényszer.*

kaszával . . . Óh mi gyerekes gondolkodás is volt az, azt hittem, hogy az „úr“ a legboldogabb ember a világon, hisz nem kell dolgoznia . . . De megváltozott e kicsinyes gondolkodás a valóság világában, a tettek mezején, de azért mégis — „milyen gyönyörűség gondolni reátok“ ti ártatlan, naiv gyermekkori álmok. Itt áll a nagy tölgy az erdőszélen még most is, egy száraz galya sincs még és a mi életünk kis fáján hány lenne, ha ez látható lenne; itt áll most is a vén tölgy, mint egy óriás, mintha csak erdőörnek csapott volna fel; itt áll, amerre a „gombás“ felé visz az út; itt nem megszé bugyog a kristálytisza forrás, melyből annyiszor oltottam szomjamat, a forráson túl azonban a viláért sem mentem volna, félttem a . . . mérgeggombáktól. Itt hallgattam a dalos pacsirta esti imáját, akkor azt hittem, hogy egészen az égig száll dalolva, dicserve az Istent s az ének megtett-szik az Istennek s ott marasztalja „öt“ az égből . . . (mert eltűnt szemeim elől.) Mosolyog a boldogságtól most is minden. A munkás gazda arcán is mily fenséges megelégedés tükrözik vissza . . . ni — mintha egyik szemével ájtatosan az ég felé tekintene, tudja, hogy ezt itt lenn az Ég adta, másik szeme büszkén, megelégetten a földön, lába előtt fekvő aranykalászon csüng — hisz megérdemelt jutalma ez fáradságos munkájának . . .

* * *

Előtte a róna, mögöttem a hatalmas erdő, mellettem a szőlő, mit fölém csak az élő-sövény választ el; ott balra a kis falu, alig látszik belőle valami a tornyon kívül, melynek aranyos keresztje az ég felé tekintve mintha csak monnána: „emberek, én mindeure vigyázzok . . .!“ Nesztelenül ültem s szinte gondolat nélkül szemlétem az elbájoló képet. Egy hang zavar meg szemlélődésemben.

— Hát csakugyan nem jöss hozzám? Boldogtalannak kell lennem egész életemen át? Iusa, gondold meg a dolgot . . .

— Látja, Pista, már ismét kinez — tudja jól, szívesen megnék, de . . .

Szava elcsuklik — talán a fájdalomtól, csak egy mély sóhaj jelzi, hogy még akart mondani valamit.

— Hogy jöttél ide, talán jobban vagy? Épp tegnap hallottam a keresztatyától, hogy már nagyon kevés a bizodalom hozzád . . . — töri meg a csendet a férfi hangja.

— Igaz is, Pista, lássa csak úgy vezetett ki az Agnes, mert kívántam a szabad levegőn lenni, ide kíváncsoztam a szőlőbe . . .

Ismét csend, mélységes csend. Kíváncsi voltam, kik lehetnek, de nem mozdultam. Közel voltam hozzájuk, hisz csak a magas élő-sövény választott el tőlük.

— Nos-hát nem lehet másként? . . .

— Nem — Pista, az öreg nem enged s azért nyugodjon meg, úgy sem tehetünk

semmit . . . O y kérő, o y esekelő volt a hangja.

— Azért, mert szegény vagyok — azért, mert szegény vagyok — azért nem enged az a gögös bíró! — Jól van . . . Hangja olyan volt, mintha pokoli tervet kohlana az öreg ellen.

— Az Ég szerelmére — Pista — ne szomorítsa még jobban szívemet; nyugodjon meg, most már ügyis hiába, ne usokára . . .

— Nos az Isten áldjon — még találkoznunk . . .

Egy porszem a tiszta, romlatlan életből . . .! Hallom a lépteiket. A legény távozott. Elgondolkodtam. Csapongva forogtak fejemben az elhangzott keserű, bánatos fájdalomteljes szavak. Két szerető szív két természetes, igazi romlatlan szív . . . egymásé nem lehetnek; akadály a legény szegénysége s a leány gazdagsága . . . Balga s végzetes felfogás . . .! Ime a sors kerülhetetlen játéka.

* * *

Kerülő uton arra felé veszem utam, hol az előbbi jelenet játszódott. A leány ott ült, sovány, sárga ujjai között lepergett fonnyadó leveleket tart, szemének bágyadt tűzével talán életre kelteni akarja őket . . . vagy talán a mulandóságról gondolkodik . . .?

Jól ismertem őt, hisz ismerte mindenki szépségét, vallásos, angyali lelkét, dolgos

Mindezekhez hasonló természetű a lopásra (kleptománia) irányuló kényszer is.

A gyermek, vagy a felnőtt egyén; gyakorta igen tekintélyes személyiség, nevezetelenül lop; mindent eltulajdonít. Az a rögeszméje támad, hogy neki mulhatatlanul s bármily körülmények közepette is loppnia kell; mert a körbe tartozó képzetek, képzetláncolatok folyton a lopásra ösztökélik őt. Epp azért az ily egyének abbéli magatartását nem is szabad u. n. „bűnnek“ tekinteni; hanem csak bizonyos fokú és minőségű lelki hibának, rendellenességnek.

Összegezve az előadottakat, kimondhatjuk, hogy a kóros kényszerképzetekre alapuló cselekedetekkel s azok esetleges következményeivel nemcsak a szülőnek és a pedagógusnak, hanem magának a törvénynek is feltétlenül számolnia kell.

A fennálló esetekben ne az egyén megbüntetésére, hanem a vétséget, bűntényt előidéző okok eltávolítására s orvoslására kell törekednünk.

Záradékol kérdezhetjük, hogy mik lehetnek voltaképpen a kóros képzetek okai.

E körbe tartozó okok kétfélek; nevezetesen részint veleszületett; részint pedig a későbbi életévekben szerzettek.

Leginkább az ideges; kicsapongó életű; alkoholistá; és a különböző kényszerképzetekben szenvedő szülők gyermekei hajlanak a fentemlített képzetek átöröklésére.

A kóros kényszerképzetek okának tekinthetjük még: a hiányos, fogyatékos táplálkozást; ebből eredőleg a vérszegénységet; az akaratgyengeséget, továbbá a súlyosabb szervi, idegrendszeri bántalmakat, betegségeket; a nagyfokú testi, vagy szellemi túlerőltetést; az alkohol és a nikotin élvezetét; a rossz nevelést stb.

Ami pedig a szorosabb értelemben vett kényszerképzetek eltüntetését, orvoslását illeti, megjegyzendő, hogy mindeneke-őt ki kell puhatalonk a baj kútforrását s csak ennek megtörténte után láthatunk hozzá az orvosláshoz.

Az akarat erősítése, fokozása; a figyelmnek a kényszerképzetekről más irányba való terelése; a helyes táplálkozás; a szervezet edzése; s a szabadban való séták; a megfelelő munka és a szórakozás, stb. mind-megannyi orvoslásra irányuló tényező.

Szobolovszky István.

két kezét. smertük őt s csak úgy hívtuk: „a bíró kedves unokája.“ Szülei korán elhaltak, nagy-apja, a bíró, neveltette fel. Az öreg módos gazda volt, de büszke is volt neveltjére, halottuk is sokszor tőle „az én neveltemet se fogja akárki megkapni.“ Pedig szegény Ius, mily nagyon szereti ő Pistát, mily sokszor ábrándozott róla, míg távol volt a kaszárnyában s mily sokat beszélgetett vele ott a rozmaringos kis kertben azokon a szép holdvilágos májusi estéken. És minden hiába. Szegény leány, nem szenved már soká — boldog úgys csak ott a „szébb hazában“ lesz.

A nap utolsó sugarai ott játszadoznak a leány halvány arcán, hogy vigaszt derítsenek a sápadt vonások között, talán érzik, hogy úgys utójára . . .

Haza felé tartok. Útközben félénken ugranak fel a tücskök lábam előtt, zavarom szórakozásukban, az esti cirkelésben. Oly szép minden, oly tündöklő örömmel rogy az élet mindenütt. Megkondul a falu tornyának kis harangja, vele együtt mint egykori jóbaráttal rebegem én is: „Ave Maria.“

Adalbert.

Különfélék.

— **Májusi eső.** A termények állása mindenesetre biztatóbb képet nyer s jókor érkezett eső után. Későn nyílt a tavasz, száraz volt a talaj, minden sóvárgott a meleg eső után. Megjött. Csak a tén a verőfényes napok ne készenek, mert a három napos eső lehűtötte a levegőt.

— **Bars megyei iparostanonciskolai tanítók közgyűlése.** Az iparostanonciskolai tanítók országos egyesületének barsvármegyei köre május hó 20.-án d. e. 10 órakor tartja **Jaross Ferenc** elnökele alatt **Ujbányán** az általi iskolában évi rendes közgyűlést. A napirend tárgyai között, mint legfontosabbak szerepelnek a következő tétel: „Az iparostanonciskolai tanítók képesítése.“ Előadó: **Bányai Ferenc.** „Az iparostanonciskolák belső életének emelése.“ Előadó: **Ghimessy János.**

— **A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület évi közgyűlése** Budapesten május 23.-án tartja meg. A közgyűlésre s egyesület tagjai és azok, akik május 15.-éig tagokul beletpnek, a fővárosba való felutazásra a felárú vasúti jegy kedvezményében részesülnek. Felkérem tagtársaimat, sziveskedjenek velem május hó 15.-éig tudni, hogy közgyűlésünkön részt vesznek-e, hogy a központnál a vasúti jegy váltására szolgáló igazolványról idejében gondoskodhassak. **Dr. Frommer Ignác,** a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület lévai bizottságának elnöke.

— **Bucsuók.** Pénteken reggel mintegy 70—80 tagból álló processzió indult **Selmehányra** bucsut járni. A messze vidéken híres kálvária az egyedüli hely, ahova évenként sokan zarándokolnak városunk kátholikusi közül. A bucsújárás 5 napot vesz igénybe.

— **Az ujbányai esperesi kerület tanítókörének** 1909. évi május hó 6-án délelőtt 10 órakor az alsóháromi róm. kath. iskolában rendes évi tavaszi gyűlése volt. Felolvastattak az egyházmegyei rendeletek, melyeknek kapcsán **Lábay Gyula,** világi elnök, emlékeztetést tartott **Dr. Hámos Péter** volt Barsvármegyei kir. tanfelügyelő aihunya felett. Szép szavakban ecseelte a magyarosodás terén szerzet kiváló érdemeit s közhasznú munkálkodását, tevékenységét s pontosságát. Majd **Kriszsan Vendel,** alsóháromi tanító, a történelemből minta-előadást tartott, **Lelek Imre,** felsóháromi tanító, pedig a testgyakorlat fontosságáról tartott értekezésével gyönyöködtette a hallgatóságot; a délutáni órákban a tanítók megtekintették az ezüstgyárat.

— **Lelkész beiktatás.** Nagysalló ajnnon megválasztott ref. lelkipásztort, **Czeglédy Sándort,** ma, vasárnap iktarták hivatalába. Az installációra a barsi ref. egyházmegye lel. és tanácsbírói kara s ezenkívül megyei közéletünk több előkeisége bejelentette részvételét. A beiktatási szertartást a máshoi elfoglalt esperes helyett **Sándor Benő,** bajkai lelkész, fogja végezni.

— **Esküdtszéki tagok névsora.** Az aranyosmaróti kir. törvényeséknél ez év május hó 10-én kezdődő esküdtszéki ülésekben működni hivatott esküdtek. **Rendes esküdteknek** kirosoltattak: **Dobány István** ifj. Léva, **Drexler Jenő,** Deutsch Ede Aranyosmarót, **Egry Ferenc** Zsarnócakohó, **Elaszas Alajos** Zsarnóca, **Falat István** Alsószelészény, **Faragó Samu,** **Friedmann Samu** Léva, **Fürst József** Aranyosmarót, **Gutmánn Károly** Nagysalló, **Jankovics Imre,** **Komáromi Ambrus** Verebély, **Kausál Péter,** **Kozma Ödön** Aranyosmarót, **Máday Aladár** Vihnyepeszterény, **Mátray Gyula,** **Matuska József** Verebély, **Names Jenő** Szklenőfürdő, **Neufeld Sándor** Verebély, **Pető Bertalan** Aranyosmarót, **Prehovszki Samu** Verebély, **Roschmann Tamás,** **Rakovszki Lejos,** **Rntel Rózsa** Aranyosmarót, **Stefke Gyula** dr. **Ujbánya,** **Temesváry Béla** Zsarnóca, **Vankó Rezső** Vihnyepeszterény, **Weisz Adolf** Aranyosmarót, **Wollenhoffer Pal** Geletnek. **He-lyettes esküdtek:** **Ertl Vince,** **Horváth József,** **Klein Adolf,** **Kreszta József,** **Lóderer József,** **Prikri József,** **Rozsi János,** **Ruffy Lajos,** **Steiner Samu,** **Valkovics Antal** Ar.-marót.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter **Császka Gyula** ar.-maróti kir. törvényeséki irodaigazgató jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztályba sorozott irodaigazgatóvá nevezte ki.

— **Két százados levél.** **Kónya József,** városi rendőrkapitány, juttatta hozzánk **Gvadányi József** gróf tábornoknak **Mind-szenthy Samuel** komáromi ref. lelkészhez írt levelét.

Tiszteletes nagydémű Uram!

Miólta Po.onyba megessét az Apostok oszlása, nem vala nékem szerencsém az ólta személyesen, sem lúdnak tolla által beszélésem Tiszteletes Uramnál, ezen némaságunkat tovább nem szenvedhettem, azért is tudtára kívántam adni tiszteletes Uramnak, hogy megagott testem türtétt egészségben vagyon, és lellem is még abba quirtéloyózik, nintsen is panasza ellenem, mert gyakorta borotskával megöntöz-ven ötét, nem hagyom elhervadni. Önújtom tiszta igaz szívvel, hogy Tiszteletes Uramat is, ezen levelem hasonlóba találhassa.

Kívánom Tudtára adni Tiszteletes Uramnak, hogy Vébernek írva kértem tőle, hogy a L' Advocatnak utolsó nyomtatványát nekem küldené meg, de aztat felelte, hogy aztat nem vette volna. Kérem azért Tiszteletes uramat, méltóztatása aztat hozzája utasítani az árának kivételével, mert valóban sajnálalánám, a többi darabok már kezemnél lévén ezen nagybetsű munka, ha éppen az utolsó részét nem vévén nálam tsonkán maradna. A mint pedig vettem a nyomtatványokat, úgy legottan árokat is megküldöttem Vébernek. Mivel pedig a közönségnek nagy hasznára ezen gyönyörű munkáját nagytökéletességgel elvégzette Tiszteletes Uram. kérem adgya tudtomra, hogy már most minden munkálkodna. En Historiámnak ötödik részét most fértzelem össze, három már kijött, a negyedikét pedig most rostálylja a Censura. Újságot nem tudok írni egyebet, hanem hogy néhány hetektől fogvást új teünek vagyon, de ugy gondolom, hogy a komáromi szüzek is, mind eddig nem sok körköröket szagatnak. A háboru igen rosszul foly, talán a Dietán ajánlot Personalis Insurectiora is fognak készertetni, ha komáromi Banderium vezérlésem alá talál adattatni, akkor ugyan Tiszteletes Uramnak velem kell jónni, mert Református vitezeknek is Papjának kellett lenni, de Tiszteletes Asszonyának is (akit szívemből tisztelek) velünk kellett jónni, mert ki is sütné káposztást rétest a táborba. — En minddég koma levelet óhajta vártam a Tiszteletes Asszonytól, de megvágyó esalattatva reménységemben, talán a jelenvaló tavaszon ki fog virággani az Áron veszeje. Ezek után különös tisztelettel maradok Tiszteletes uramnak Szakoltza 13 Martius napján 1797. Alázatos szolgálja: Gr. Gradányi József m. k. Grahis.

— **Uj doktor.** **Pap Jenő,** lévai kir. jbg. joggyakornok, utolsó szigoriatát sikerrel letette s e hó 8.-án jogtudományi doktorrá avatták.

— **Uj bányavállalat megnyitkben.** A salgótarjáni és a Magyar Ányalános hőszénbánya részvénytársulatok Bars megyében **Ujgyarmat** község határában es **Nyitra** megyében **Handlova** körül nagy terjedelmű szénterületeket szereztek meg. A nevezett részvénytársulatok meggyőződtek arról, hogy a megszerzett területek több millió meter-mázsza szentet fednek, mely minőségileg a legjobb hazai szent mellé sorakozik. Eháttárották, hogy e célra külön vállalatot alakítanak ugyancsak részvénytársasági alapon. Az új vállalat május hónapban fog új millió korona alaptőkével meg-alakulni.

— **Meghívó.** A „Léva-vidéki Róm. Katholikus Népnevelők Egyesülete“ központi választmányja május hó 13.-án délelőtt 10 órakor a róm. katolikus elemi fiúiskolában gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: Elnöki előterjesztés; folyó ügyek; indítványok.

— **A züllés útján.** Az aradi gyermekmenhely igazgatóságától megkeresés érkezett a lévai r. k. elemi fiúiskolához, hogy **Sághy Jánosra** vonatkozólag bővebb felvilágosítást adjon, mert — így szól a megkeresés — a nevezett fiu hosszas csavargás után került a gyermek-menhelyre. Nem is hosszas kutatás után kitűnt, hogy **Sághy János** máig is rendszeren jár iskolába s egyetlen órát sem mulasztott. Az is kiderült, hogy a hamis név alatt rejtőző csavargó nem lehet más, mint **Spányik Gyula** cipész inas, az említett **Sághy** Józsefnek volt iskolatársa. **Spányik Kájan** Józsefnél volt alkalmazva, de helyéről megszökött. A rendőrség két hónap óta körözteteti. Minden esetre érdekes, hogy minden igazolvány nélkül ennyi ideig bolyonghatott és egész Aradig eljuthatott. Még sokra viheti!

— **Halálozás.** Nagyírisi **Nagy István,** okl. gyógyszerész, nagyírisi **Nagy** nep. János verebélyi ügyvédnek és unéjének

dicskei **Dillesz** Arankának a fia, életének 39. évében múlt hó 25-én Sümegen (Zala m.) elhunyt. — A boldogult a nyolcvanas évek elején a gimnázium 3. 4. és 5. osztályát leván végezte. Hátrahagyott kötevényei 1890-iki arcképevel meg fognak jelenni. Legyen neki könnyű a hazai föld!

— **Vesztett kutya.** **Szűnyog** János, lévai lakos, kutyáján tör: ki a vesztettség folyó hó 6-án. A vesztett ebnek már áldozata is van, **Federics** József nevű fiúcska, kit a vesztett állat kezén és lábán megmarrt. A leölt állat boncolása alkalmával, a boncolást végző állami és városi állatorvosok a vesztettség ketségtelenül megállapították. Ennek következtében a fiúnak a Pasteur intézetbe való elszállítását a hatóság haladéktalanul elrendelte. Mivel bizonyos, hogy a vesztett állat több kutyát megmarrt, a rendőrség az összes kutyák zár alá helyezését rendelte el. Ennek szigorú fogantatására ez uton is felhívjuk a közegészségre való tekintetből — az ebtartó gazdák figyelmét.

— **Elvesztette a lábát.** Rövid időn belül már a harmadik szerencsétlenség híre érkezik Ujbányáról. **Sztruhár** János követ fuvarozott az ottani bányából. Szállítás közben a kő ballábát oly mértékben összeroncsolta, hogy a lévai kórházban csütörtökön amputálni kellett. Nem mertana az óvó intézkedéseknek a hatósági elrendelése.

— **Öreg a 40 éves kaszirnő.** A belügyminiszter ánapította meg, tehát igaz, hogy a 40 esztendő kaszirnő már öreg. Kimondotta pedig eme szentenciát egy leiratában, mellyel Esztergom város szállodai, vendéglői és kávéházi szabályrendeletét nem hagyta jóvá.

Uj fűszer üzlet. **Loserth** Dezső Léván, Kossuth Lajos-terén, városháza épületében, Amstetter-telei dohány nagytőzsde mellett ujonnan berendezett fűszer-csemege-lyiszt- és ásványvíz-üzletét f. hó 15-én nyitja meg.

Gyermekszáj. Tanító: „Hol fordul elő a szarvas? Kis tanuló: „Az erdőben.“ — — — Tanító: „És a“ — — — Tanuló: „És a Schichtszappanon.“ Tanító (mosolyogva): „Helyes! De én a hegyeket gondoltam. Tehát a szarvas hegyeken és az erdőben fordul elő“ — — — „És a Schichtszappanon“, kiáltotta a kis társaság egyhanguan és vidám nevetéssel. Ekkor már a tanítónak is kellett nevetni.

Diana sósborszesz mint háziszor kapható az egész országban. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes hűsítő. Az összes fodrászüzletekben fejbédörzsölésre és borotválkozás után arcfecskendezésre az urak használják. A fájdalmakat azonnal csillapítja. Massázásra általánosan minden házban csakis **Diana Sóborszeszt** használnak. Egy üveg 44 fillér.

Hivatalos közlemény.

1080/1909. szám.

Hirdetmény.

Léva város adóhivatala közhírré teszi, hogy az 1909. évre szóló III. oszt. kereseti adó tételekről készített javaslatokat feltüntetett lajstrom az ar.-maróti m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezett a Léva város adóhivatalánál f. évi május hó 10-étől kezdve 8 napon át közszemlére lesz kitéve, mely idő alatt az adókiszámítási javaslatokat mindenki megtekintheti és észrevételeit megteheti.

Ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban az ar.-maróti kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb pedig a tárgyalásra összeülő adókövető bizottságnál terjeszthetők elő.

Tárgyalási határnapul május hó 27 és 28-ik napjai tűzettek ki, mely reggeli 9 órakor veszi kezdetét a városház tanácstermében.

Léván, 1909. május 7-én.

Komzsilik Lajos,
adók. főnök.

97, 1122/1909. szám.

Hirdetmény!

Ezennel közhírré tetetik, hogy az 1909. évre szerkesztett I. II. IV. oszt. lyú kereseti és föld adókövetési lajstromok megállapítva az ar.-maróti m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkeztek; miétt is adózó közönség értesitetik, hogy ezen lajstromok Léva város adóhivatalánál 1909. évi május hó 10-től 1909. évi május hó 18-ig bezárólag 8 napi közszemlére lesznek kitéve és az érdekeltek által a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Továbbá, hogy az adókövetés ellen a) azon adózók, kik a kivetési lajstromokban tárgyalat adónevel már a múlt évben is megróva voltak a lajstromok közszemléletét követő 15 nap alatt,

b) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromokban megállapított adóval ez évben első ízben rovatk meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt netáni felelőzéseiket a városi adóhivatalnál az ar.-maróti m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyujthaják.

Városi adóhivatal.

Léva, 1909. május 7-én.

Komzsilik Lajos,
adók. főnök.

2954/1909. szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város területén lakó esküdt-széki szolgálatra képesített férfiak 1910. évben érvénytel bíráudó alaplaistromának összeállítására megalkotott összeíró bizottság közbe teszi, hogy, Léva r. t. város területén és a hozzátartozó községében, Génye és Szentjános pusztákon lakó minden férfi, aki magyar honos a f. 1909. esztendőben legalább 26-ik életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud, aki legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, — amennyiben pedig időleges adómentességet élvez 20 kor. egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy az adózára való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasági, gyógyszerész, vegyész, erdősz, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészeti más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középiskolai záró vizsgát letette, az alaplaistromba való felvétel végett az összeíró bizottság előtt Léva r. t. város tanácstermében (I. emelet 15. sz.) a kitézött következő határnapok bármelyikén nevezetesen:

1909 máj. hó 17-én d. e. 9—11 órakor
1909 " 18-án " 9—11 " "
1909 " 19-én d. u. 3—5 " "

személyesen vagy meghatalmazott által is megjelenhetik.

Léva, 1909. május hó 3-án.

Bódogh Lajos,
polgármester,
mint az összeíró bizottság elnöke.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza m.-mázsanként 26 kor. 40 fill. —
26 kor. 80. Kétszeres 25 kor. — fill. 26 kor. — fill. — Rozs 19 kor. 60 fill. 20 kor. 40 fill. — Arpa 17 kor. 80 fill. 18 kor. 60 fill. Zab 18 kor. — fill. 19 kor. — fill. — Kukorica 18 kor. — fill. 18 kor. 80 fill. — Lenosz 24 kor. — fill. 25 kor. — fill. — Bab 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Kéles 30 kor. — fill. 32 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetűtől aránkamentes 135—140 Vörös lóhere, kis aránkás 105—110 Vörös lóhere, nagy aránkás 105—110 Luczerna természetűtől aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkás 140—144 Luczerna, barnás szemű 115—120 Biborhere 42—44 Baltaczin 32—34 Muharmag 20—22

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1909 évi ápril. 25-től 1909 évi május hó 24-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Tuhoba János Chlapacs Amál.	leány	Hona
Knoskó Béla Honecz Jolán	fiu	Béla
Szalaj Lajos Uhrin Karolin	fiu	Lajos
Béres Benedek Balog Mária	leány	Margit Mária
Földi István Gál Eszter	fiu	István
Szilárd Samu Grotte Irma	leány	Erzsébet

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Garai Lajos Majoros Mária	rkath.
Gellen Mihály Ferencz Amália	rkath.

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ifj. Dohány János	4 éves	Toroklob
Balázs J. Kvanika M.	48 éves	Májzsugor
K. Vajda Vilma	2 éves	Agyh. gyull.
Andruska M. Bajusz J.	75 éves	Tüdőgyulladás
ifj. Tóth István	1 éves	Tüdőgyulladás

Szerkesztői üzenet.

— B. L. Tárcaját besoroztuk.
— Sz. I. Körmöcbánya. Megkaptuk. Köszölkük.

Nyilttér*)

Zsák és ponyva kölcsönző

ad kölcsön zsákokat és ponyvákat, ugy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsákokat is jutányos áron elad **Ungár Adolf Léva Kohári utca.**

Eladó szőlő. Orbánban egy szőlő eladó, közel a városhoz jó bortartó pincével. Bővebb tudomást ad róla a tulajdonos, **Ladány-utca 23.**

A konyhában és házban
mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis
Schicht szarvasszappannával
Tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gőzzel nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseket.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egybe, oldó háziszor mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés**, elismert, régi jóhírnevű háziszor szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész.

Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Eladó ház. A Kigyó-utca 3. szám alatti ház szabad kézből eladó. Értekezhetni helyszínen a tulajdonossal.

Bérbeadó A lévai kórházi egyesület tulajdonát képező, a **Léva báthi-utca 17. szám** alatt levő ház 1909. évi május hó 1-től. Felvilágosítást nyújt **Medveczky Sándor** gyógyszerész.

Friss tejet szállítok naponta házhoz május 1-től. Literje 16 fillár. Csakias állandó vevők jelentkezhetnek **Blum Gyula** fűszerkereskedésében.
Hontvarsányi bérgazdaság.

Keveköző. Gabona keveközőket kézi kötésre két végén pirosra festve **ujtott fazárral** mely újítás által a munka fele időbe kerül az eddigieknél mind az által nem drágábban alulírott saját ipartelepén készít, és nagy mennyiségben raktáron tart. Valamint különféle gazdasági kötél árakat a legfinomabb valamint durvább fajta kender és géptisztító és zsák fonásra alkalmas kőcsokat, cser dohány valamint e szakmába vágó bármiféle áru gyors és pontos elkészítésére vállalkozik. Szíves megkeresésekre árjegyzéket bérmentve küldi **Klapaty János** k. télygártó Vác.

Jutakévekötelek legolcsóbban beszerezhetők **Dobrovits László Pozsony-Ligetfalui** gyárában. Sürgőnyezim **Dobrovits Pozsony-Ligetfalui**.

Eladó ház. Léván Part-tér 4 számú ház szabad kézből eladó. Bővebb értesítés **Dodek János** telegkönyvvezetőnél szerezhető.

Porosz köszön. Gépész, géptulajdonos és földbírtokos urak szíves figyelmébe ajánlom, mint cséplési idényre gőzrepek fűtéséhez legcélszerűbb és legolcsóbb fűtési anyagot, a legelső rendű **Porosz köszönemet**, melyre már most megrendeléseket és előjegyzéseket elfogadok a legolcsóbb árban, továbbá raktáron tartok elsőrendű **felvágott száraz búkkfát** melyet melyentiszteit rendeléim kenveimre házhoz szállítok, azonkívül melegen ajánlom hadagos, aranyműves uraknak és t. b. a zsarnócai bires legelső rendű rostált **búkkfa faszenemet** szintén a legolcsóbb árban. — Szíves pártfogásukba ajánlván tisztelettel ifj. **KOVATSIK JÁNOS**, Szepessy-utca 8. szám. Léván.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozast.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg-rögtötéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan eszenpenként cukorba vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót

Munkásoknak is

kineset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meglesznek óva, ha **DIANA** sósborszeszt visznek magukkal. Mert a **DIANA**-sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hűségeitől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisan redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólrhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyerne a **DIANA**-sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszeszes“ üveg két nem veszünk vissza

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hársabb szert nem találhatnak a **DIANA**-sósborszesznel, amely a sok ülésből származó, elmaradhatatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arczápoló szer,

legkiválóbb a **DIANA**-sósborszesz, amely eltüntet a mitesereket, az arczbört simává, tisztává varázsolja. Sikeres alkalmazható izadás ellen, valamint szájjúzz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA**-sósborszesz biztosan ható és a legolcsóbb háziszor.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt

minden házban ?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg megvan erlötve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felriisül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyadság a homlok bedörzsölése által végtképpen elmúlik.

A kik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, inak; rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfűzhetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Kávéház átvétel.

Tisztelettel értesitem az uri közönséget, hogy Léván az évek óta fennálló **Steiner-féle**

Nemzeti-kávéházat

átvettem s azt tegnap este zeneestélylyel megnyitottam.

Kávéházam kitűnő berendezésével tiszta, jó italokkal, figyelmes kiszolgálással törekedni fogok, hogy vendégeim kávéházamban jól érezzék magukat s így a n. é. közönség becses pártfogását kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel
Szügyi János.

1155/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetés.

A lévai kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy ifjabb Muka József végrehajtatónak Muka Péter végrehajtott szüved. elleni végrehajtási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtott javára 92 korona 13 fillér tőke ennek 1908 évi augusztus hó 29. napjától járó 5% kamatai 25 korona 60 fillér eddigi per és végrehajtási az ezuttal 16 korona 75 fillérrel megállapított árverés kereti valamint a még felmerülő további költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144 § és a Vhn alapján a végrehajtási árverést a végrehajtott szüvedő Muka Péternek a lévai kir. járásbíró területén Nemesorosi község határában a nemesorosi 143 sztjkvbn A I 1—6 sor 154. 168. 324. 388. 453/a 502 hrszám alatt felvett egész ingatlanára 761 korona, valamint az ottani 187 sztjkvbn A I 1 sorszám alatt felvett közös ingatlanban való B 89 tétel szerinti 580/137436 rész tulajdoni illetményére 85 korona kiküldési árban az árverést elrendelte még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen ingatlanok a megállapított kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Ezen nylvános bírói árverés 1909 évi június hó 8. napján délelőtti 10 órakor Nemesorosi község házánál lesz megtartva.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10% át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegítségelt, mely kötelezettség alól csak a vhn. 21. §-ában megnevezettek vannak felmentve.

Azon árverelő, ki a kiküldési áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, k^{tes} nyomban a kiküldési ár szazaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi szazalékáig kiegészíteni, mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ígértetől nyomban kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben többé részt nem vehet.

Kelt Léván a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi március hó 18. napján.

Hoffmann Árpád
kir. albíró.

FIGYELEM!

Fehérnemű csaknem ingyen!

55000 tucat ing, gallér és kezelő a török bojkot következtében visszamaradt áru sűrűs eladásával lettem megbizva.

Eladok bárkinek 4 inget, 12 ingmellvéd, 12 gallér és 6 pár kezelőt finom fehér vagy színes vászonból, női vagy férfi inget, legújabb mintákat **mind együtvéve 8 korona** — Utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében

„TRIUMPH“

kereskedelmi és bizományi üzlet **KRAKAU**, n/14.
Nem tetsző becseréltetik.

Bars- és Hont megyéket érdeklő vasúti új menetrend 1909. május hó 1-től.

G-Berzenceze—Léva. Léva—Csata—Parkány-Nána.				Parkány-Nána—Csata—Léva. Léva—Gr.-Berzence			
Gr.-Berzenceze ind.	545	12 30	600	Budapest . . . ind.	210	1000	700 650
Jálna . . .	551	12 38	608	Bécs . . . ind.	915	1100	440
Saskó-Váralja	*600	12 49	619	Párkány-Nána ind.	4 18	535	850 850
Gr.-Szt.-Kereszt	607	1 06	641	Köhid-Gyarmath	4 35	552	907 907
Geletnek-Szklénó	624	1 26	704	Kéménd . . .	4 50	607	922 922
Szénásfalú-Vichnye	630	1 34	715	Bány	5 02	619	934 934
Zsarnóca	649	2 05	747	Csata	5 15	631	946 947
Zsarnóca-Fürész.	*654	*2 10	*752	Csata	5 38	639	1001 955
Garamrét	700	2 17	759	Oroszka . . .	5 46	647	1009 1003
Rudnó . . .	710	2 22	820	Garam-Damásd	5 56	657	1019 1013
Ujbánya . .	716	2 42	843	Zseliz	6 08	709	1032 1023
Bars-Berzence 6. órh.	726	2 52	853	Nagy-Salló . .	6 36	736	1100 1053
Gr.-Szt.-Benedek	745	3 13	*916	Alsó Várad . .	6 53	753	1117 1170
Kovácsi . .	755	3 24	927	Nagy-Szece . .	*658	*758	*1122 1115
Nagy-Koszmály	804	3 37	943	Léva	710	810	1134 1127
Léva	819	3 54	1000	Léva	725	820	1210
Nagy-Szece .	*942	*4 19	517	Nagy-Koszmály	749	838	1231
Alsó-Várad .	948	4 25	523	Kovácsi . . .	759	846	1241
Nagy-Salló .	1010	4 47	546	Gr.-Szt.-Benedek	819	904	102
Zeliz	1033	5 08	608	Bars-Berzence 6. órh.	*831	*914	*115
Garam-Damásd	1045	5 20	620	Ujbánya . . .	854	925	132
Oroszka . . .	1055	5 30	631	Rudnó	905	980	139
Csata	1102	5 37	638	Garamrét . . .	917	941	151
"	1108	5 57	656	Zsarnóca-Fürész.	926	947	159
Bény	1121	6 14	709	Zsarnóca . . .	954	1000	214
Kéménd . . .	1132	6 29	720	Szénásfalú-Vihnye	1012	1013	238
Köhid-Gyarmath	1145	6 46	733	Geletnek-Szklénó	1033	1019	240
Párkány-Nána érk.	1205	7 05	749	Garam-Szt.-Kereszt	1108	1037	306
Budapest felé . ind.	1235	827	822	Saskó-Váralja	1118	1044	315
"	312	909	828	Jálna	1129	1053	325
"	140	945	930	Gr.-Berzenceze .	1137	1100	333
"	530	1133	1055				
Bécs felé . . ind.	383	1217	821				
"			1222				
"	655	6 20	539				

B.-Gyarmat—Parkány-Nána es vissza.				Érsekújvár—Kis-Tapolcsány es vissza.			
B.-Gyarmat . ind.	300	8 20	227	Érsekújvár . . ind.	440	917	440 849
Dejtár	327	8 44	252	*Bánkesszi 3 sz. órh.	453	930	452 *858
Ipoly Vecze .	*348	*9 00	*309	N.-Sarány . . érk.	500	938	500 905
Drégely-Palánk	359	9 15	323	Nagy-Surány ind.	509	950	502 915
Ipolyság . . . érk.	418	9 33	342	Zsitva-Födemes	522	1004	514 927
Ipolyság . . . ind.	445	9 40	350	Kis-Mánya . . .	531	1014	522 *955
Visk	501	10 01	412	Mánya	535	1025	529 941
Szakállos . . .	523	10 19	432	*Szt. Mihályúr	547	1035	537 *949
Bél	*534	10 30	445	Vajk	557	1046	546 958
Ipoly-Pásztó .	550	10 43	502	Verebély . . .	623	1113	608 1078
Zalaba	607	11 00	519	Zsitva-Ujfalu .	635	1126	619 1029
Csata	620	11 13	532	*Betekints . .	644	1136	627 *1057
Csata	656	11 18	557	Taszár	654	1146	635 1055
Párkány-Nána	735	12 12	655	Aranyos-Maróth	709	1209	648 1158
				Kis-Tapolcsány	720	1221	658 1165
Vissza.				Vissza.			
Párkány-Nána ind.	900	4 28	545	Kis-Tapolcsány	510	833	404 833
Csata	951	5 20	631	Aranyos-Maróth	520	851	414 851
Csata	1012	5 43	650	Taszár	532	907	426 911
Zalaba	1026	5 57	704	*Betekints órh.	535	915	*432 *921
Ipoly-Pásztó .	1047	6 15	724	Zsitva-Ujfalu .	547	925	441 934
Bél	1058	*6 24	*734	Verebély . . .	609	951	503 1009
Szakállos . . .	1116	640	750	Vajk	619	1004	513 1026
Visk	1132	655	808	*Szt. Mihályúr	627	1014	*521 1038
Ipolyság . . . érk.	1154	716	830	Mánya	635	1031	530 1056
Ipolyság . . . ind.	1200	720	851	Kis-Mánya . . .	640	1037	*535 1103
Drégely-Palánk	1222	739	913	Zsitva-Födemes	649	1049	544 1120
Ipoly Vecze .	1235*	*751	*925	Nagy-Surány . érk.	700	1104	555 1137
Dejtár	1257	809	943	"	710	1109	558 1142
B.-Gyarmat . .	120	833	1007	*Bánkesszi órh.	718	1117	*606 *1150
				Érsekújvár . . . érk.	730	1129	618 1202

A fekete vonallal aláhúzott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják.
gy = gyorsvonat; s = személyvonat.
*jelzetek feltételes megállás.

Mész!

Építéshez kitűnő minőségű meszet ajánlunk, teljes kocsiakománnyal bármely vasúti állomásra küldünk.

BRAUN JÓZSEF és FIA.

„Utmutato“ legújabb vasúti menetrend k a p h a t ó :

Nyitrai és Társa

könyv-, papir- és zeneműkereskedésében Léván.

Kiadó lakás.

3 szoba mellékhelyiségekkel f. évi november, esetleg augusztus hó 1-től

kiadó.

Ezen lakás és helyiség 50 év óta fényképészeti üzlet és műteremnek volt kapcsolatos s így ilyenmü üzletnek biztos alap az ilyen vállalatnak.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Jó kávé
az amely az üzletekben levő mas árúk szagát fel nem veszi és friss zamatját megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ
zárt csomagokban. Utólérhetlen jó minősége a jó háziasszonyt a választás gondjától felmenti. Szakértői felügyelet alatt készíti **Schmidl Sándor és fia** Budapesten

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében **Léván** Bási-utca sarkán.

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadóboxban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jeltől valódi! Minden fadóbox egy érdekes búvészártyát tartalmaz.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára **Léván**.
Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — újonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcsepülő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes ponyvák stb. stb. gyári áron.

Portland és románcement, stukatórnád, kátrány, carbolinum, carbit, benzín creolin, carbolpor, clormész, carbolsav, naftalin, kék- és zöld gálic, kékpó- és kénpor, gyanta, raffiahámó, petroléum, peceolaj, gépolaj, tovt'aszir, taggyu, kender, kőc, gummi és asbesztérő, kocsikenő, mashaó, cocusz növényzsír arlórépamag stb.

Esetek, meszelők, linoleum, lakk festékek minden színben. Husvágók, darálók, zománc- és nikkell főzőedény, mérleg és súlyok, fagy

algépek, jégsekrények, fürőkádák, sárgaréz- és vasgyak, mosók, kerékpár ényképészeti gépek és kellékek, torakészletek, halászhorgok, viülanycsengő kész étek stb. nagyválasztékban kaphatók

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Figyelem!

Szőlőajtványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tolem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czim:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

BUTORRAKTÁR

asztalos műhely — kárpitos munkák.

A nagyközönség tudomására hozom, hogy 26 éve fennálló modern butorraktáramat **asztalos műhellyel bővítettem**, mely által t. vevőim legkényesebb izlését is kielégíthetem; jelenleg tehát azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bárminő megrendeléseket: **szoba-berendezést, egyes, úgy asztalos mint kárpitos bútordarabok készítését akár előrajzolás után is — és javítást elvállalhatok.** Saját műhelyemből a legszebb kivitelben s valóban hazai gyártmányként a legpontosabban szállíthatok. — A legmodernebb ottomán átvétők, szőnyegek, kelme- és csipke-függönyök, ágy- és asztal-terítőket a legdivatosabb mintázatban s különböző minőségben találhatók raktáramban. — Hiszem, hogyha addig megnyerte, így ezután a nagyközönségnek még fokozottabb tetszését fogja kiérdemelni a már évtizedek óta fennálló

Steiner József
kárpitos.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban. künő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezijegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órás és ékszerész **Léván.**

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente 60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

Egy CLAYTON és SCHUTTLEWORTH-féle 10 lóerejű gőzmozgony

mely három év előtt lett gyárilag gyökeresen javítva, új tüzszekevényel, új tüzszekevényekkel és új kéménnyel ellátva — eladó és a tulajdonosnál Pta. **Mária-Családon** (u. p. Ujlót, Bars megye) megtekinthető.

Szábély Árpád.